

RUOVEDEN RIISTANHOITUYHDISTYS

LAUSUNTO

Ruovesi

12.2.2024

Oikeusministeriö

Työryhmän mietintö julkisuuslain ajantasaistamisesta

Diaarionumero VN/27452/2020/

Ruoveden riistanhoitoyhdistys kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto julkisuuslain ajantasaistamisesta ja antaa alla olevan tiivistetyn lausunnon.

Oikeusministeriön työryhmä (OM083:00/2020) on laatinut mietinnön, johon sisältyy hallituksen esitys eduskunnalle julkisuuslaiksi. Mietinnön mukaan julkista hallintotehtävää hoitavat organisaatiot soveltaisivat jatkossa uutta lakia siitä riippumatta, sisältyykö julkisen hallintotehtävän hoitamiseen julkisen vallan käyttöä vai ei.

Julkisoikeudelliset yhdistykset ovat lailla perustettuja yhdistyksiä, jotka hoitavat julkisia hallintotehtäviä. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla tällaisia yhdistyksiä ovat paliskuntien yhdistys, paliskunnat, riistanhoitoyhdistykset, joiden toiminta-alueet on virallisesti vahvistetut ja voivat käsittää joko yhden tai useamman kunnan alueen. Riistanhoitoyhdistyksiä on tällä hetkellä 379. Jokaisessa riistanhoitoyhdistyksessä on hallitus ja julkisia hallintotehtäviä hoidetaan pääosin talkootyönä vapaaehtoisten toimijoiden toimesta. Julkisuuslain soveltaminen vaatii erityisosaamista ja resursseja, joita riistanhoitoyhdistyksissä ei pääsääntöisesti ole. Julkisuuslain soveltamisen voimme arvioida olevan vaativampaa ilman koulutusta oleville kuin viranomaisille. Hallinnon yleislaeista julkisuuslaki lienee vaikeimpana sovellettavana lakina.

Tietopyyntöjen käsittely ja salassapitosäännösten tulkinta on vaativaa riistanhoitoyhdistyksessä, jonka palveluksessa ei yleensä ole yhtään oikeudellista osaamista. Virheelliset ratkaisut esimerkiksi salassapitosäännösten osalta voivat vaikuttaa merkittävästi yksityisten oikeusasemaan ja johtaa rangaistukseen salassapitorikoksesta ja -rikkomuksesta tahattomissakin tapauksissa.

Vuoden siirtymäajan jälkeen uutta lakia sovellettaisiin julkisia hallintotehtäviä hoitavassa riistanhoitoyhdistyksessä niihinkin asiakirjoihin, jotka on laadittu ennen lain voimaantuloa ja jotka eivät tuolloin kuuluneet julkisuussääntelyn piiriin sen vuoksi, että tehtävän hoitamiseen ei liittynyt julkisen vallan käyttöä. Riistanhoitoyhdistys ei pidä soveliaana sitä, että julkista hallintotehtävää hoitavaan organisaatioon uutta sääntelyä sovellettaisiin taannehtivasti. Taannehtiva lainsäädäntö on myös perustuslain vastaista. Julkisuuslain säätäminen esitetyssä muodossa voi vaarantaa vakavasti vapaaehtoisen toiminnan poliisin apuna toimivan suurriistan virka-apua antavien osalta.

Ruoveden riistanhoitoyhdistys liittyy kokonaissudessaan mietinnön liitteenä olevan lainsäädäntöneuvos Kirsi Taipaleen antamaan eriävään mielipiteeseen.

Puheenjohtaja

 Eero Asunta

Toiminnanohjaaja

Juhani Sillanpää